

stva iz stvarnog života takvih oblika pjevanja.« Posebna vrijednost tog djela leži i u tome što glagoljaško pjevanje nije zapisivano u prošlim stoljećima. Nema glagoljaških neumatskih kodeksa ni zapisa u običnom notnom pismu. Glagoljaško pjevanje prenosilo se samo usmenom predajom. Puk je bio nosilac tradicije i čuvar mnogih oblika tog pjevanja, koje je niklo iz starog slavenskog liturgijskog pjevanja kojemu su osnove dali Ćiril i Metod. Terminom »glagoljaškog pjevanja« Bezić označuje »ono pučko pjevanje (kolektivno i pojedinačno) što je u svojim počecima proizašlo, iz liturgijskog pjevanja na staroslavenskom jeziku i crkvenoslavenskom hrvatske redakcije, postepeno se u toku razvoja oblikovalo u liturgijsko pjevanje zapadnog obreda na živom hrvatskom jeziku. a u napjevima pored elemenata gregorijanskog korala usvojilo i parakteristike svjetovnog vokalnog glazbenog folklora onih geografskih područja na kojima se razvijalo.«

Ova je radnja podijeljena na slijedeća poglavlja: osnovne smjernice rada; pregled i vrednovanje dosadašnje literature o glagoljaškom pjevanju: pojava glagoljaškog pjevanja u sjevernoj Dalmaciji i njegov razvoj do sredine XIII. stoljeća; razdoblje slobodnog razvoja (od sredine XIII. do sredine XV. stoljeća; od prvog ograničenja (1460) do Tridentinskog koncila; odjeci Tridentinskog koncila; glagoljaško pjevanje u XVIII. st. do početka druge austrijske vladavine u Dalmaciji; glagoljaško pjevanje u vrijeme druge austrijske vladavine (1813.—1918.); živi oblici glagoljaškog pjevanja i zadarskom području.

Iz toga je vidljivo da je autor proučio ogroman materijal, što je zahtijevao i veliki trud.

Posebno je važan Bezićev kritički osvrt na istraživanje mnogih autora, te upozorenje na njihove propuste, pogrešna izlaganja, krive zaključke i ukazivanje na nove činjenice. Bezić u zaključku kaže: »Primijetio sam da dosadašnji istraživači, s jedne strane, nisu posvećivali dovoljno pažnje povijesnim zbivanjima koja su pratila glagoljaško pjevanje, da se, s druge strane, gotovo nimalo nisu služili dostignućima istraživača crkvenoslavenskog jezika kao i istraživačima naše starije glagoljaške i latiničke književnosti. Naime, upravo stoga što muzikologu nedostaju zapisani napjevi starinskog glagoljaškog pjevanja, potrebno je da se služi rezultatima drugih, donekle srodnih grana znanosti.«

Autor je istakao i bolnu činjenicu da mladi svećenici ni u prvim decenijama XX. stoljeću nisu, u toku svog školovanja, nikad imali prilike da upoznaju glagoljaško pjevanje. S njim su se upoznali tek tada kad su došli na službu u neko selo u kojem je puk još gajio glagoljaško pjevanje. »Starinsko pučko liturgijsko pjevanje poznaju samo oni koji su takvo pjevanje slušali kao djeca i sudjelovali u njemu.« Nisu li to riječi upozorenja svećenicima onih župa gdje još postoji to silabičko pjevanje slobodnog ritma i jednostavnih melodija kojemu posebnu izražajnu snagu daje tekst, da tu dragocjenu kulturnu baštinu i danas čuvaju i njeguju, što je u skladu i s preporukama II. vatikanskog koncila. Svećenici bi trebali dobro zapamtiti da »muzički element tih napjeva nikad ne prevladava u tolikoj mjeri da bi slušalac mogao posvema zanemariti tekst, a tekst je u obre-

dima ipak značajniji od napjeva kojim se izvodi.« Zato posebno preporučamo ovo jedinstveno djelo crkve nim glazbenicima i svećenicima.

T.

Andelko Klobučar: »Misa za mješoviti zbor i orgulje«

Naša glazbena, liturgijska literatura obogaćena je ovom novom misom našeg poznatog orguljaša i skladatelja prof. A. Klobučara. Skladana je u stilu suvremenog glazbenog izričaja s posebnom originalnom svježinom i zanimljivošću. Vokalne dionice su veoma jednostavne i raspjevane, a orguljska pratnja veoma originalno, izvrsno i funkcionalno dopunjuje, podcrta i vodi zbor.

Ako si zborovođe i orguljaši dadu malo više truda i zalaganja, moći će bez većih teškoća izvesti ovu misu i tako osvježiti i obogatiti repertoar liturgijske glazbe.

Ljubomir Galetić

Duro Kuntarić: »Bilješke iz starije prošlosti «Vijenca«

Ovom kratkom kronološkom studijom osvijetljena je još jedna stranica naše glazbene povijesti. Autor je na znanstveni način donio niz do sada objavljenih i neobjavljenih podataka, kojima će se muzikolozi moći veoma koristiti.

Studija je izišla u vlastitoj nakladi autora u Slavenskoj Požegi 1974. g., te ju svima koji su zainteresirani preporučujemo.

Ljubomir Galetić

Ljubo Stipišić: HRVATSKA PUČKA MISA

Hrvatska Pučka Misa (Klupska Misa u G-duru), kompozitora i melografa Ljuba Stipišića, kontinuirani je nastavak stvaranja na baštini melodijske povjesnice, pretežno dalmatinskih žitelja. Liturgijski misni dijelovi odišu strukturom, melodikom, autohtonošću, obavijeni grčom otočkom vinogradara, otegnutim zovom praotaca-ribara što se spontano a capella izvijalo iz stoljetnih malomještanskih bratovština.

Novost je ove Pučke Mise što omogućuje dvije varijante:

- a) 4-glasni muški zbor
- b) 2-glasno pučko pjevanje uz pratnju orgulja

Cijena: 20 din.

Narudžbe: »IZVORI ISTINE«, Dominikanci, 50260 Korčula.

OBAVIJEST CRKVAMA I KAPELAMA

Institut za crkvenu glazbu priredio je PARTITURU NOVE CRKVENE PJESMARICE. Izdavanje je preuzela »Kršćanska sadašnjost«. Naklada će biti ograničena. Iz tiska izlazi koncem 1974. Kršćanska sadašnjost predlaže:

1. tko plati odmah i odjednom unaprijed, dobit će NOVU CRKVENU PJESMARICU za svega 150 ND komad,
2. tko je unaprijed naruči puzećem, dobiva je po 220 ND komad,
3. u slobodnoj prodaji predviđena cijena 250 ND i više.

Ovom broju prilažemo narudžbenicu Kršćanske sadašnjosti.